

Migrationsöverdomstolen slår i mål UM 8325-10 fast att i alla anknytningsärenden där ansökan görs utifrån finns ett grundläggande krav som innebär att en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd måste klargöra sin identitet. Domstolen slår dessutom fast att identiteten ska prövas innan man går in på frågan om uppehållstillstånd.

Målet gäller en somalisk mans ansökan om tidsbegränsat uppehållstillstånd från utlandet på grund av anknytning till sin i Sverige bosatta hustru. Migrationsverket avslag på mannens ansökan utan att pröva själva anknytningen på grund av att han inte hade lyckats styrka sin identitet. Migrationsdomstolen återförvisade ärendet till Migrationsverket med hänvisning till att verket borde ha prövat den återopade anknytningen först och när rätt till uppehållstillstånd förelåg borde Migrationsverket ha utfärdat främlingspass.

Av Migrationsöverdomstolens dom framgår sammanfattningsvis följande.

Det finns visserligen inget uttryckligt krav på styrkt identitet för uppehållstillstånd enligt lagen men det gäller som huvudregel och det finns stöd för det i förarbetena och EU-rätten. När det gäller anknytningsärenden ska den sökande klargöra sin identitet. Det är emellertid inte nödvändigt att detta sker genom att personen visar pass. Även andra bevis för att klargöra identiteten kan vara tillräckliga. Bedömningen får göras från fall till fall enligt principen om fri bevisvärdering.

Domstolen konstaterar att kravet på styrkt identitet kan endast i vissa undantagsfall frångås och tidsbegränsat uppehållstillstånd som beviljas från utlandet inte är ett av de undantagen. I det aktuella ärendet har mannen och kvinnan aldrig varit stadigvarande bosatta utomlands varför det endast kan bli fråga om ett eventuellt tidsbegränsat uppehållstillstånd i Sverige. Domstolen erinrar här om kravet på pass i de fall ansökan om uppehållstillstånd görs från utlandet och det endast kan bli fråga om tidsbegränsat uppehållstillstånd. Domstolen anser att ansökan kan avslås redan på den grunden att sökanden saknar pass.

Domstolen uttalar sig även om ordningen för prövningen av förutsättningarna för uppehållstillstånd. Enligt ordningen ska först identitetskravet prövas och därefter passkravet. Först om/när dessa krav är uppfyllda blir det fråga om en materiell prövning av den återopade anknytningen. Målet återförvisas därför till migrationsdomstolen, dvs. att Migrationsverket inte behöver göra någon anknytningsutredning. Migrationsöverdomstolen poängterar att den förvisso är medveten om de problem att styrka sin identitet som finns för sökande från bl.a. Somalia men menar att rättstillämparen saknar möjlighet att för en viss grupp av sökande medge generella undantag från kraven på klarlagd identitet och pass.

Migrationsöverdomstolen uttalar sig även om främlingspass. Domstolen erinrar här om att det är bara Migrationsverket som kan utfärda främlingspass och att bedömningar och prövningar av en sådan handling endast kan göras av Migrationsverket (jfr MIG 2009:35).